

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία στην Αθήνα, από 8-9 Μαΐου 2009, η Συνάντηση Εργασίας της Διεθνούς Επισημονικής Επιτροπής των Ιστορικών Πόλεων (CIVVIH-ICOMOS), με σκοπό την επικαιροποίηση της Χάρτας των Ιστορικών Πόλεων και τη διατύπωση κατευθυντήριων οδηγιών προς τους ειδικούς για την προστασία των ιστορικών πόλεων.

Η συνάντηση διοργανώθηκε από το ΤΕΕ, το Ελληνικό Τμήμα του ICOMOS και το ΕΜΠ.

Την εκδήλωση χαιρέτισαν, ο εκπρόσωπος της Δ.Ε. του ΤΕΕ Στάθης Τσέγκος, ο

βάνε ορισμούς, γενικές αρχές, προβλήματα, καθώς και τις προτεινόμενες πολιτικές και στρατηγικές. Επίσης, θα περιέχει στοιχεία που είτε δεν αναφέρονται σε προηγούμενα κείμενα, είτε δεν αναλύονται επαρκώς (π.χ. υλικών και άυλων αξιών, των αρχών, της τεκμηρίωσης, της περιβαλλοντικής αξιολόγησης, του αστικού τοπίου, κλπ.). Ταυτόχρονα, θα προσδιορίσει τα εργαλεία για τη διαχείριση της διατήρησης των αστικών περιοχών, στο πλαίσιο των αναπόφευκτων αλλαγών (νέες περιβαλλοντικές τεχνολογίες, νέες υποδομές, εξελίξεις κλπ.). Το κείμενο κατευθύνσεων για τις ιστορικές πόλεις θα υποβληθεί από την CIVVIH στα διεθνή όργανα του ICOMOS, προκειμένου να εγκριθεί και να υιοθετηθεί. Πρόκειται δε να υποβάλλεται σε περιοδική αναθεώρηση.

Τέλος, επισημάνθηκε το θέμα της κοινωνικής συμμετοχής και ο τρόπος επίτευξης της κοινωνικής συνειδησης σχετικά με την πολιτιστική κληρονομιά.

Κατά τη δεύτερη ημέρα της συνεδρίασης, υποβλήθηκαν από τα μέλη της Επιτροπής των ιστορικών πόλεων (CIVVIH-ICOMOS) παρατηρήσεις πάνω στο σχέδιο κατευθύνσεων και αποφασίστηκε η διαδικασία ολοκλήρωσης αυτών, για την οριστική σύνταξη του τελικού κειμένου.

Τις εργασίες διηύθυναν η αντιπρόεδρος του Ελληνικού ICOMOS και της CIVVIH Σοφία Αυγερινού - Κολώνια και η Ελένη Μαΐστρου, μέλος της CIVVIH.

Στη συνάντηση συμμετείχαν οι **Ray Bondin**, Μάλτα, Πρόεδρος της Επιτροπής - **Michel Bonnette**, Καναδάς, Αντιπρόεδρος της Επιτροπής - **Angela Rojas**, Κούβα, Μέλος της Executive Committee ICOMOS - **Giora Solar**, Ισραήλ, Πρώην ταμίας του ICOMOS - **Athina Papadopoulou**, Κύπρος, Πρόεδρος του ICOMOS Κύπρου - **Valter Shtylla**, Αλβανία, Πρόεδρος Εθνικής Επιτροπής - **Michael Firestone**, Ισραήλ, Γενική Γραμματέας

Και τα μέλη **Alvaro Gomez-Ferrer**, Ισπανία - **Shadi Ghadban**, Παλαιστίνη - **Joao Campos**, Πορτογαλία - **Elvira Petroncelli**, Ιταλία - **Deniz Mazlum**, Τουρκία - **Victor Fernandez Salinas**, Ισπανία - **Teressa Colletta**, Ιταλία - **Danuta Klosek-Kozlowska**, Πολωνία - **Bruno Maldoner**, Αυστρία - **Michel Van Der Meerschen**, Βέλγιο - **Claus-Peter Echter**, Γερμανία - **Marianne Lehtimaki**, Φινλανδία - **Samir Abdulac**, Γαλλία και η **Marie Noel Tournaux**, Παρατηρητής από το Κέντρο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO.

ΧΑΡΤΑ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

Εργασίες της συνεδρίασης της CIVVIH-ICOMOS

πρόεδρος του Ελληνικού ICOMOS, Νίκος Αγριαντώνης, ο πρώην πρόεδρος της UIA, Βασίλης Σγούτας, η εκπρόσωπος του Κέντρου Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO Marie Noel Tournaux, καθώς και με επιστολή της η Γεν. Γραμματέας του Παγκόσμιου Οργανισμού Ιστορικών Πόλεων Λη Μηνσιδη (Ιστορική Πόλη της Ρόδου).

Κατά την πρώτη ημέρα της συνεδρίασης, η οποία ήταν ανοικτή στο κοινό, έγινε η κριτική παρουσίαση των διαφόρων χαρτών και παλαιότερων ντοκουμέντων για την προστασία των ιστορικών πόλεων.

Αποφασίστηκε, ομόφωνα, η σύνταξη κειμένου κατευθυντήριων οδηγιών που θα συμπληρώνουν προηγούμενα ντοκουμέντα και θα απευθύνονται όχι μόνο προς τους επαγγελματίες, αλλά και προς τους φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προς τα κέντρα αποφάσεων των πολιτικών και κρατικών φορέων.

Το κείμενο κατευθύνσεων θα περιλαμ-

Την ανάγκη να τεθούν εξαρχής όλες οι προϋποθέσεις, όροι και περιορισμοί που συνεπάγεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στα κτίρια, επισημαίνει το ΤΕΕ, το οποίο, μάλιστα, δηλώνει έτοιμο να ανταποκριθεί, κατά τη φάση επεξεργασίας της Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ), διατυπώνοντας συγκεκριμένες προτάσεις για σημαντικά ζητήματα, συνεργαζόμενο με τα αρμόδια υπουργεία.

Υπενθυμίζεται ότι το ΤΕΕ, εδώ και χρόνια, στηρίζει την προοπτική χρησιμοποίησης των επιφανειών των κτιρίων για την παραγωγή «καθαρής» ενέργειας και επισημαίνεται ότι κάθε εγχείρημα, ακόμη και όταν ξεκινά με τις καλύτερες προθέσεις και βρίσκει, καταρχήν, στη σωστή κατεύθυνση, κινδυνεύει να αποτύ-

Το 2ο Διεθνές Συνέδριο αφιερωμένο στη διαχείριση, τη μηχανική, το σχεδιασμό και την οικονομική του περιβάλλοντος, (Second International Conference on Environmental Management, Engineering, Planning, and Economics - CEMPE & SE-COTOX Conference) θα διεξαχθεί στη **Μύκονο, από τις 21 έως τις 26 Ιουνίου 2009.**

Διοργανωτές του συνεδρίου είναι το Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ο Τομέας Βιομηχανικής Διοίκησης και Επιχειρησιακής Έρευνας της Σχολής Μηχανολόγων Μηχανικών του ΕΜΠ, το Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών του ΑΠΘ, το Τμήμα Τεχνολογιών Αντιρρύπανσης του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ). Πρόεδροι του συνεδρίου είναι οι Αθανάσιος Κούγκολος, αναπληρωτής καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, και

χει κατά την υλοποίησή του, εφόσον στο στάδιο της μελέτης δεν έχουν ληφθεί υπόψη οι παράγοντες και τα προβλήματα που πιθανόν να ανακύψουν.

Έχοντας υπόψη μόνο το κείμενο της συνέντευξης Τύπου του ΥΠΑΝ,

ποτε επέμβαση σ' αυτό θα πρέπει να ελέγχεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και την ΕΠΑΕ • Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε περιοχές ειδικών διαταγμάτων, πλησίον αρχαιο-λογικών χώρων, μνημείων κλπ. • Με

Γ) Επίσης, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν τα τεχνικά ζητήματα τα οποία θα ανακύψουν κατά την εγκατάσταση ενός φωτοβολταϊκού συστήματος, όπως: ο τρόπος στήριξης των panels, η όδευση και προστασία του

χθεί στις «εργασίες μικρής κλίμακας».

Είναι δε αποδεδειγμένο ότι η σύνταξη των μελετών και η παρουσία επιβλεπόντος μηχανικού συμβάλλουν αποτελεσματικά στην οικονομία του έργου.

Πρέπει να οριστεί χορήγηση «ειδικής άδειας» με υποβαλλόμενο φάκελο στο αρμόδιο πολεοδομικό γραφείο, του οποίου η πληρότητα και τα λοιπά στοιχεία εύκολα καθορίζονται.

3. Ζητήματα κατασκευής:

- Καθορισμός σαφών προδιαγραφών για όλα τα υλικά που θα αποτελούν την κατασκευή
- Πιστοποίηση των εγκαταστάσεων και λοιπών εμπλεκόμενων στην κατασκευή φορέων
- Παράδοση – παραλαβή του έργου από αρμόδιο φορέα.

Το ΤΕΕ θεωρεί ότι η συνεργασία με τα αρμόδια υπουργεία θα θέσει εξαρχής σε σωστή και διαχρονική βάση, την εφαρμογή μιας τόσο σημαντικής για την οικονομία και το περιβάλλον υπόθεσης.

Η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στα κτίρια να τεθεί εξαρχής σε σωστή βάση

και την ανακοίνωση Τύπου του ΥΠΕΧΩΔΕ, το ΤΕΕ καταγράφει ορισμένα ζητήματα που θα πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη από τους αρμόδιους.

1. Ζητήματα μελετητικού χαρακτήρα:

A) Αρχιτεκτονικού – μορφολογικού χαρακτήρα, καθώς και τύπου: Όσον αφορά το δώμα, καθώς και στέγη διαμορφώνει και ολοκληρώνει το κέλυφος του κτίριου και την παρουσία του στο δομημένο περιβάλλον, η οποιασδήποτε

την ελεύθερη, όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση ΥΠΑΝ, τοποθέτηση των Φ/Β σε οποιαδήποτε οικόπεδο στις εκτός σχεδίου περιοχές, θα πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα η διαμόρφωση του φυσικού τοπίου.

B) Τεχνικού χαρακτήρα: Η θέση και ο χώρος τοποθέτησης Φ/Β, καθώς και η στατική επάρκεια της όλης κατασκευής σε ανεμοπιέσεις κλπ. • Προσδιορισμός των εργασιών που προηγούνται και έπονται της τοποθέτησης των Φ/Β, όπως υδρομονώσεις κλπ.

κεντρικού καλωδίου μεταφοράς του ηλεκτρικού ρεύματος από την οροφή στο ισόγειο ή το υπόγειο του κτίριου, η σύνδεση με το δίκτυο της ΔΕΗ, αλλά και η προβλεπόμενη τεχνική μελέτη.

2. Ζητήματα πολεοδομικής νομοθεσίας και ειδικών κανονισμών.

Από τα παραπάνω, προκύπτει σαφώς ότι η τοποθέτηση των Φ/Β είναι έργο μηχανικών, που απαιτεί τόσο μελέτη όσο και επίβλεψη κατά την εκτέλεσή του. Συνεπώς, δεν μπορεί να υπα-

συνεδρίου από το Γενικό Γραμματέα του ΥΠΕΧΩΔΕ, αναπληρωτή καθηγητή **Ευάγγελο Μπαλάτ**. Θα ακολουθήσουν ομιλίες από δύο διακεκριμένους προσκεκλημένους επιστήμονες: τον καθηγητή **George Tchobanoglous** με τίτλο ομιλίας «Βιώσιμη διαχείριση στερεών αποβλήτων στον 21ο αιώνα: τάσεις, ανάγκες, προκλήσεις και ευκαιρίες» και τον καθηγητή Φυσικής **Δημήτρη Νανόπουλο** με τίτλο «Πόσο πράσινο είναι το σύμπαν; Large Hadron

σχεδιασμός, Ενέργεια και περιβάλλον, Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, Διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων, Εκπομπές και διασπορά ρύπων, Μαθηματική μοντελοποίηση, Περιβαλλοντική αποκατάσταση, Υδραυλική μηχανική και διαχείριση υδατικών πόρων, Περιβαλλοντική πολιτική και νομοθεσία, Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών και Τηλεπισκόπηση, Ανάλυση και προστασία οικοσυστημάτων, Διαχείριση παράκτιου περιβάλλοντος, Ανανεώσιμες

πρώην πρυτάνεις του ΕΜΠ, **A. Ανδρεόπουλος** και **N. Μαρκάτος**, ο καθηγητής του Πολυτεχνείου Κρήτης, **A. Οικονομόπουλος**, όπως, επίσης, και ο καθηγητής **B. Bilitewski** από το Γερμανικό Πολυτεχνείο της Δρέσδης.

Το συνέδριο θα περιλαμβάνει και πολλές κοινωνικές εκδηλώσεις: Εναρκτήρια δεξίωση την Κυριακή 21/6, δείπνο για την επιστημονική επιτροπή τη Δευτέρα 22/06, δεξίωση τυρού και οίνου την Τρίτη 23/6, επίσημο δείπνο των συνέδρων την Τετάρτη 24/6, καθώς επίσης και καθημερινά μεσημερινά γεύματα. Η

Παρασκευή 26/6 έχει αφιερωθεί ως ελεύθερη μέρα, με προαιρετική την εκδρομή σε γειτονικό νησί.

2ο Διεθνές Συνέδριο για τη διαχείριση περιβάλλοντος

Κωνσταντίνος Αραβώσης, λέκτορας του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Αντιπρόεδροι του συνεδρίου είναι οι Αβραάμ Καραγιαννίδης, επικουρος καθηγητής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και Πέτρος Σαμαράς, αναπληρωτής καθηγητής του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας.

Ημέρα προσέλευσης και εγγραφής των συνέδρων είναι η Κυριακή 21/6. Το απόγευμα της ίδιας ημέρας θα γίνει και η επίσημη έναρξη του

Collider: το μεγαλύτερο πείραμα που επιχειρήθηκε ποτέ».

Από τη Δευτέρα 22/06 έως και την Πέμπτη 25/06 θα γίνει η παρουσίαση περισσότερων από 450 επιστημονικών εργασιών σε 3 παράλληλες συνεδρίες. Οι θεματικές ενότητες που θα παρουσιαστούν είναι: Οικοτοξικολογία, Βιομηχανικά Απόβλητα, Βιώσιμη διαχείριση στερεών αποβλήτων, Ποιότητα αέρα, Ρύπανση υδάτων, Οικονομική περιβάλλοντος, Βιώσιμη ανάπτυξη και χωρικός

Πηγές Ενέργειας, Τεχνολογίες ελέγχου ρύπανσης, Περιβαλλοντική εκπαίδευση και, τέλος, Τουρισμός και περιβάλλον.

Η συνεδρία για την οικοτοξικολογία θα ξεκινήσει με την ομιλία του Γερμανού καθηγητή **A. Gies**, διευθυντή της Γερμανικής Υπηρεσίας Προστασίας Περιβάλλοντος (UBA), προσκεκλημένου από τη διεθνή μη κυβερνητική οργάνωση SECOTOX. Άλλοι επίσημοι προσκεκλημένοι που θα δώσουν διαλέξεις, είναι οι

] Το πρόγραμμα του συνεδρίου, οι κοινωνικές εκδηλώσεις, η μετάβαση και διαμονή στη Μύκονο στην ιστοσελίδα: www.cemepe.prd.uth.gr ή στα τηλέφωνα: 24210-74.282, 24210-74.459, 6973-328.909 (Βίκυ Μανάκου), 6972-551.322 (Κατερίνα Παπασοικονόμου).

Το Ρέθυμνο φιλοξένησε πρόσφατα την πρώτη σε πανελλαδικό επίπεδο πιλοτική ημερίδα για τη διάδοση των Ευρωκωδίκων. Η ημερίδα έγινε στο πλαίσιο της εθνικής πρωτοβουλίας που ανέλαβε το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, σε συνεργασία με το Σύλλογο Πολιτικών Μηχανικών Ελλάδας για τη διάδοση και σωστή αφομοίωση των

χαιρετισμό του ο κ. Αλαβάνος, θα έπρεπε να έχουν εισαχθεί στην Ελλάδα από το 2007 και να συνυπάρχουν με τους Εθνικούς Κανονισμούς μέχρι το Μάρτιο του 2010, οπότε και γίνεται υποχρεωτική η αποκλειστική εφαρμογή τους.

Ωστόσο, στην Ελλάδα ακόμη δεν έχουν εκδοθεί τα κείμενα των Ευρωκωδίκων στην ελληνική γλώσσα και δεν έχουν δοθεί σε

Αλαβάνος το χαρακτήρισε απαγορευτικό και τόνισε πως το ΤΕΕ κάνει προσπάθειες για να μπορέσουν οι πολιτικοί μηχανικοί να τους προμηθευτούν σε χαμηλό κόστος.

«Το ΤΕΕ είχε κάνει μια πρόταση: Να αναλάβει τη διανομή το ίδιο, καταβάλλοντας ένα ποσό στον ΕΛΟΤ που έχει τα δικαιώματα. Ο ΕΛΟΤ δεν δέχτηκε το συγκεκριμένο ποσό της πρότασης και τώρα είμαστε πάλι σε διαπραγματεύσεις, μετά και από την παρέμβαση του ΥΠΕΧΩΔΕ. Το ΤΕΕ, ωστόσο, θα φροντίσει ώστε να πάρουν οι μηχανικοί τους Ευρωκώδικες σε χαμηλό κόστος».

Το γεγονός της καθυστέρησης στη διαθεσιμότητα των κειμένων

πως οι γέφυρες, τα θερμοκήπια κλπ. Στην Ελλάδα συνήθως ξεχνάμε την περίοδο προσαρμογής και αναγκαζόμαστε να προσαρμοζόμαστε απότομα όταν το επιβάλλει η Ευρώπη».

Το πρόγραμμα περιελάμβανε τις παρακάτω εισηγήσεις:

- Γενικοί Ευρωκώδικες: EN 1990: Βάσεις σχεδιασμού φερουσών κατασκευών και EN 1991: Δράσεις στις φέρουσες κατασκευές. Μια γενική εισαγωγή (**Νίκος Μαλακάτας**, Δρ. ΠΜ, Πρόεδρος Επιτροπής CEN /TC250/SC1).

- Ευρωκώδικας EN 1998: Αντισεισμικός σχεδιασμός των φερουσών κατασκευών - Μέρος 1: Σεισμικές δράσεις (**Αχιλλέας Παπαδημητρίου**,

Λέκτορας Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών Παν. Θεσσαλίας).

- Ευρωκώδικας EN 1997: Γεωτεχνικός Σχεδιασμός. Μια γενική παρουσίαση (**Μιχάλης Καββαδάς**, Αναπληρωτής καθηγητής ΕΜΠ).

- Ευρωκώδικας EN 1992: Σχεδια-

σμός φερουσών κατασκευών από σκυρόδεμα (**Κώστας Τρέζος**, Επίκουρος καθηγητής ΕΜΠ).

- Ευρωκώδικας EN 1998: Αντισεισμικός σχεδιασμός των φερουσών κατασκευών - Μέρος 1: Γενικοί κανόνες και κανόνες για κτίρια (**Μιλτιάδης Χρονόπουλος**, ΠΜ, Επιστημ. Συνεργάτης ΕΜΠ).

- Ευρωκώδικας EN 1998: Αντισεισμικός σχεδιασμός των κατασκευών - Μέρος 3: Αποτίμηση και ενίσχυση κατασκευών. Συσχετισμός με τον Κανονισμό Επεμβάσεων (ΚΑΝ.ΕΠΕ.) (**Στέφανος Δρίτσος**, Αναπλ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών).

] Οι εισηγήσεις είναι διαθέσιμες στο site του Τεχνικού Επιμελητηρίου.

Οι Ευρωκώδικες πρέπει να έχουν χαμηλό κόστος

νών δομικών κανονισμών. Η ημερίδα συνδιοργανώθηκε από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας / Τμήμα Επιστημονικού και Αναπτυξιακού Έργου, το Σύλλογο Πολιτικών Μηχανικών Ελλάδας, τα Περιφερειακά Τμήματα Δυτικής και Ανατολικής Κρήτης του ΤΕΕ, καθώς και τη Ν.Ε. Ρεθύμνου.

Η ημερίδα έγινε με μεγάλη συμμετοχή πολιτικών μηχανικών από όλη την Κρήτη και παρουσία των προέδρων των εμπλεκόμενων φορέων, δηλαδή του **Γιάννη Αλαβάνου**, του **Δημήτρη Παπαγιαννίδη**, του **Αντώνη Πιταριδάκη** και του **Πέτρου Ινωτάκη**, οι οποίοι και χαιρέτισαν την ημερίδα, που συντόνισε ο αντιπρόεδρος του ΣΠΜΕ, **Άρης Χατζηδάκης**.

Οι Ευρωκώδικες, σημείωσε στο

δημόσια κρίση τα εθνικά τους προσαρτήματα, παρά το γεγονός, όπως υποστηρίζει ο ίδιος, ότι έχει γίνει μια πολύ καλή δουλειά για τη μετάφραση και τον καθορισμό των απαραίτητων εθνικών παραμέτρων.

Γ' αυτό και το ΤΕΕ, μαζί με το Σύλλογο Πολιτικών Μηχανικών, προκειμένου να προλάβει τις χρονικές προθεσμίες, ξεκίνησε έναν κύκλο σεμιναρίων, με τη βοήθεια σημαντικών καθηγητών και επιστημόνων σε όλη την Ελλάδα, τονίζοντας ότι οι χρόνοι είναι ασφυκτικοί και τα πρότυπα πρέπει να διανέμονται σε αυτούς που είναι ανάγκη να τους χρησιμοποιούν, δωρεάν ή με πολύ μικρό κόστος. Το κόστος των 5.600 ευρώ του συνόλου των Ευρωκωδίκων ο κ.

και στη διάδοση των Ευρωκωδίκων σημαίνει, όπως σημειώνει ο ίδιος, ότι δεν θα υπάρχει ο απαραίτητος χρόνος για τη σωστή αφομοίωση των κανονισμών από εκείνους που θα κληθούν να τους εφαρμόσουν στην καθημερινή πράξη.

Ο πρόεδρος των πολιτικών μηχανικών Ελλάδας, Δημήτρης Παπαγιαννίδης, μεταξύ άλλων, τόνισε: «Δεν αλλάζουν ιδιαίτερα τα επιστημονικά δεδομένα, ωστόσο είναι ένας άλλος τρόπος σχεδιασμού, ο οποίος θα επηρεάσει τον τρόπο εκπόνησης των στατικών μελετών, αφού θα πρέπει να βγουν νέα προγράμματα για τα αντισεισμικά, για την κατασκευή κατοικιών και οικοδομών στην Ελλάδα, αλλά και άλλων κατασκευών, ό-